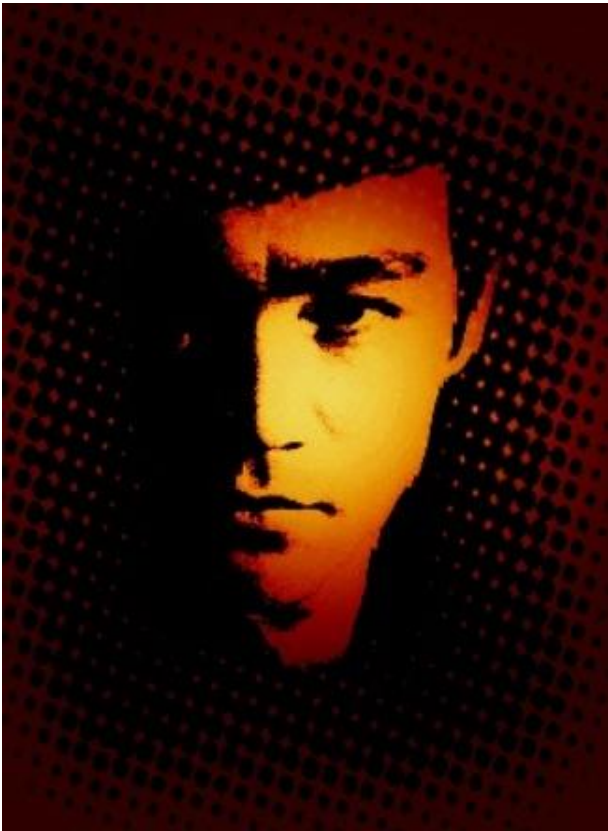

Bruce Lee in memorium

Marek Flisikowski
Tczew, 2018

Bruce Lee, czyli Li Xiao Long (李小龍) urodził się 27 listopada 1940 roku w San Francisco w Kalifornii pod imieniem Lee Jun Fan, co pisze się też jako Li Zhen Fan (李振藩). Chiński i amerykański aktor, ekspert i reżyser filmowych scen walki. Pochodził z rodziny o mieszanych korzeniach niemieckich po stronie matki, śpiewaczki operowej Grace Ho (何愛瑜), oraz chińskich od strony ojca - aktora Lee Hoi Chuen'a. Zmarł nagle 20 lipca 1973 roku w Hong Kong'u. Jako aktor zaistniał będąc 3-miesięcznym niemowlęciem w filmie „Golden Gate Girl” (金門女), co znaczy „Kobieta ze złotej bramy”, gdzie był trzymany na rękach przez ojca. W 1941 roku wraz z rodziną opuścił USA i zamieszkał w Hong Kong'u w Kowloon. Tam pojawiał się w rolach dziecięcych. W 1946 roku wystąpił w filmie pt. „The Birth of Mankind”, co znaczy „Narodziny ludzkości”, a 2 lata później w „Wealth is Like a Dream” (富貴浮雲), „Bogactwo jest jak sen”. W latach 1941-1973 wystąpił łącznie w 34 filmach i serialach telewizyjnych. Nie ukończył swojego ostat-

niego projektu „Game of Death” (死亡遊戲), o wymownym tytule „Gra śmierci”. Światową sławę i nieprzemijalność aktorską przyniosło mu praktycznie ostatnie dzieło zatytułowane „Wejście smoka”, „Enter the Dragon” (龍爭虎鬥) z 1973 roku w reżyserii Roberta Clouse'a. W 2004 roku film ten za sprawą National Film Preservation Board wszedł do panteonu filmów tworzących dziedzictwo kulturalne USA. Został ujęty w „National Film Registry” i włączony do zasobów narodowych Biblioteki Kongresu Stanów Zjednoczonych.

Bruce Lee jako nastolatek brał udział w bójce z ulicznym gangiem i odniósł obrażenia. To spowodowało, że zainteresował się sztuką kungfu. Przez około 5 lat ćwiczył Wing Chun (詠春拳) w szkole mistrza Yip Man'a (葉問). W wieku lat 18 sam wstąpił do gangu młodzieżowego, ale kiedy pojawiły się problemy z policją, rodzice znaleźli rozwiązanie w wyjeździe do USA. Wyprowadził się więc do San Francisco. Tam zamieszkał w dzielnicy chińskiej i pracował fizycznie w restauracji należącej do dalszej rodziny oraz nauczał tańca towarzyskiego. Podjął studia filozoficzne na stanowym Uniwersytecie Waszyngtona, gdzie organizował treningi kungfu dla grona studenckiego. Jego pierwsza szkoła walki nosiła nazwę „Jun Fan Gung Fu Institute”. Do szkoły tej przyjmował odmiennie od innych nauczycieli również osoby pochodzenia nie chińskiego, co spotykało się z wrogością lokalnych mistrzów, którzy uważali, że kungfu mogą być nauczani jedynie rodowici chińczycy, nauczanie osób innych narodowości było w ich mniemaniu obrażą

dla tradycji chińskich szkół walki i kultury chińskiej w ogóle. Ponieważ Bruce Lee sam doświadczył dyskryminacji rasowej w szkole Yip Man'a, nie zgadzał się z tym poglądem. Doprowadziło to do konfliktu. Ostatecznie mistrzowie wyzwali Bruce'a Lee na pojedynek z wytypowanym mistrzem tradycyjnego wushu o nazwisku Wong Jack Man. To honorowe wyzwanie do walki miało zakończyć nauczanie kungfu ludzi innych ras w przypadku przegranej Bruce'a Lee. Pojedynek nieoczekiwanie przegrał Wong Jack Man, jednak sposób w jaki walczył Bruce rozczarował go samego do tego stopnia, że podjął rozległe studia nad istotą walki samej w sobie.

Prace, które finalizował w tym zakresie określił terminem Jeet Kune Do (截拳道), co można przetłumaczyć jako „Droga Przechwytyjącej Pięści”. W latach 60-tych XX wieku współpracował z wieloma mistrzami różnych sztuk i sportów walki, jak: Boks, Escrima, Kenpo Karate, Judo, Taekwondo, i innych. Dzięki tym treningom udoskonalał swój warsztat techniczny i pogląd na walkę. Dalej eksperymentował z systemem Wing Chun z przekazu Yip Man'a trenując z William'em Chueng Cheuk Hing (張卓慶), który przed wieloma laty przedstawił go osobiście Yip Man'owi. W zakresie sztuki Wing Chun konsultował się też z czołowym instruktorem tej szkoły walki, mistrzem Wong Shun Leung'iem (黃淳樑).

Opisując fundamenty programowe treningu Bruce'a Lee należy wspomnieć, że we wczesnych latach uczył się on od swojego ojca bardzo popularnego w Hong Kong'u stylu Wu Taijiquan. Od wujka Siu Hong Sang'a uczył się stylu modliszki 7 gwiazd, Choy Lee Fut i stylu szponów orła Ying Jow Pai. U mistrza Liang Tsu Peng'a poznawał system Liu He Ba Fa – zwany stylem wody. Stąd przeniósł niektóre koncepcje do swojej metody i filozofii walki. Kiedy jako młodzieniec uczył się jeszcze w St. Francis College w Hong Kong'u (聖芳濟書院) trenował tam boks zachodni, dzięki czemu wygrał szkolny turniej bokserki, chociaż według własnej manieri.

Wszystko to miało wpływ na dojrzałe decyzje Bruce'a Lee jako praktyka i wolnego artysty sztuk walki, który system Wing Chun traktował z respektem i badał go na wielu płaszczyznach, w zasadzie do końca swojego życia. Z tak zwanych ćwiczeń złożonych Wing Chun nieprzerwanie praktykował Chi Sao. Uprawiał trening techniczny z poziomu Siu Lim Tao (小念頭) oraz Muk Yan Chong (木人樁).

Nigdy nie był zadowolony z efektów swojej pracy twórczej w zakresie walki wręcz i zawsze miał coś do poprawienia, przekształcenia czy do zmiany. Był jak płynąca woda. Stań się wodą przyjacielu – mawiał Bruce. Jego śmierć zgromadziła tłumy fanów na ulicach Hong Kong'u oraz poruszyła serca milionów praktyków różnych sztuk walki na całym świecie. Artykuł ten został napisany z okazji 45 rocznicy śmierci tego wybitnego filozofa i mistrza sztuk walki.

